

Izbaja vsaki dan
Tudi ob nedeljah in preteklih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 vrb (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za oamrtnice, zahvale, poslanice, oglašne denarnih zavodov po 30 stot. Za oglašje v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšeriatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsako leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Nataniela tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.
TELEFON štov. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Latinsko pleme in Jugoslovani.

(Dalje.)

Dočim je bil Trst nekdanj italijansko mesto, ne more se to trditi o Gorici, kjer se je ohranil nekak napol nemški značaj mesta do najnovejšega časa. Italijanski del meščanstva ni imel nikdar dovolj sil, da bi izpremenil Gorico v pristno italijansko mesto. Gorica ni bila nikdar mesto po vzorcu samosvojih staroitalijanskih mest, ponosnih na sijajno minolost, na svojo ustavo, na blagostanje, palače in slavne sinove. Ko je pa leto 1848. prineslo politično svobodo, potisnil je italijanski element nemški ob stran ter popolnoma zavladal. Italijani na Goriskem niso nikdar bili nositelji staroitalijanske kulture, dočim spominjajo v istrskih in dalmatinskih mestih še danes monumentalne stavbe na sijajne minolečase, na bogastvo in umetniško stremenje svobodnega meščanstva. Benečanski vpliv je bil najsilnejši v Istri in Dalmaciji, dočim je bil skoraj neznačen v Trstu in na Goriskem. Ni menda slučajno, da se je v Dalmaciji začelo gibanje za združenje z Italijani. Pozabljeno tam še ni kulturno delo benečanskih umetnikov in arhitektov, pozabljene so pa okrnosti benečanske uprave. Nadalje so Hrvatje iztrgali vlado Italijanom iz rok in so gospodarji na svoji zemlji. Čisto drugačno je pa razmerje na Primorskem: Italijan je neomejen gospod skoraj v vseh mestih, njegova beseda je še vedno odločilna.

Kdo je dvomil, da je politika bila vedno in bo vedno boj za prevlado? Vladajoči življi se nikdar ne pogajajo s podvrženimi. Življi, ki so na krmlju, skušajo ohraniti svojo premoč, ako treba tudi z najnasilnejšimi sredstvi. Nikdar se pa ne zveže močni s slabim proti tretjemu, ki je danes tudi še slab. Presilno je čuvstvo premoči v onem, ki je na krmlju, da bi se spuščal v pogajanja s tistim, ki je v manjšini. Mogoče je edino, da je del stranke vladajočih nezadovoljen z vladajočimi in se odcepi. V strastnem boju bi si pa ti odpadniki ne upali zvezati se s svojim lastnim sovražnikom, ker se čutijo še vedno silnejše, nego bi bil oni po krvi in tradicijah tuji zaveznik, ki je končno vendar še sovražnik. V narodnostnem boju v Avstriji v deželah, kjer je prebivalstvo mešano in kjer očitna nevarnost grozi temu ali onemu narodu, še ni bilo take zveze. Vsekakor je to zanimiv taktičen problem.

Uvaževati je treba o presojevanju zveze z Italijani razloček med kulturo in politiko. Nikdar ne smemo zabiti, da je ogromen razloček med kulturnim približevanjem in efemerno politično zvezo v sebične strankarske namene. Do kulturnega približevanja ne sme nikdar priti. Pač pa ni izključeno, da bi se sklepale v gotovih slučajih začasne, strogo politične zveze v svrhu, da se domačini obranijo tujčevga napada. Nikakor nam ne bo v kvar, ko se bomo spominjali onih Italijanov, ki so gradili po Dalmaciji vse te divne cerkve in mestne hiše in

ki nimajo nič skupnega s svojimi širokoustnimi epigoni. Staroitalijanska sveža kultura nam ne bo škodljiva, ako jo bomo čislali in si je prisvojili včas kak odlomek, nikdar je pa ne smemo recipirati v večjem obsegu. Čuvati se pa moramo onega, kar je ustvaril narod, ko je bil že na usodni poti, ki vodi navzdolu.

Pristen „Theater-General“ je Ricciotti Garibaldi. Tudi on je povzdignil svoj glas v pomirjenje med Italijani in Slovani. Pričakoval je, da njegovo rožljanje z ostrogami vzbudi velikansko pozornost. Sin je slavnega očeta, temu dejstvu ni oporekati. V borbi za neodvisnost so mnogokrat potrebni močje, kakršen je bil Garibaldi, impulzivni, strastni, neprevidni, ognjeviti močje, ki mnogokrat zamotajo niti in delajo najhujše preglavice. Garibaldijev sin se pač ne odlikuje po izrednih političnih zmoglostih, pač pa po veliki vihravosti, ki spominja na slavnega viteza Don Kišota; vsled tega mu tudi ni bilo dano, doma igrati posebne politične vloge. In vo! Garibaldijev sin je nekako boter novemu italijansko-slovanskemu pokretu. Nočemo presojevati, ali pozna dični Ricciotti razmere, v katerih živijo avstrijski Slovani. V nekem svojem javnem pismu piše, da je dobila ta zveza med narodi svoje potrditeljnosti. In to veličastno, solidno stavbo morajo vedno — krpiti. Sosebno iz Berolina doli imajo neprestanega posla s to — krparijo, ker se vedno kaj dogaja, sedaj tu sedaj tam, kar dela razpoke v zidovju. In ravno v zadnji čas se je dogodilo mnogo tega, kar kali sicer svitlo luč zaveznitva: bile so mornariške vaje v Dalmaciji in dogodki v Zadru in Reki, a v odziv temu protestni shodi po Italiji z obligatnimi — zavezniškimi „Abbasso l' Austria“. V poseben dokaz iskrenosti zaveznitva med Italijo in Avstrijo je bila tudi demonstracija, ki so jo priredili v Rimu z nekimi, proti Avstriji naperjenimi napisi na cerkvenih klopih mej sluzbo božjo povodom godu avstrijskega cesarja!

Trozveza ima trdne fundamente, ki se vsaki hip — rušijo, in krasno fasado, ki vsaki hip kaže nove razpoke! Gospodje iz Berolina pa krpajo in krpajo, ali priti mora čas, ko tudi berolinske krparije ne bodo več hasnile in — mogočne stavbe ne bo več.

Tega faktučnega stanja ne more spremeniti niti dejstvo, da je naš za plavo polo že davno zreli minister grof Goluchowski, radi dogodkov na Reki in Sušaku podal italijanskemu ministru Tittoniju izjavo, s katero predrzno žali lastne podanike hrvatske narodnosti, maže z medom okolo ust italijanski irredenti in ubija s tem ugled monarhije, kateri naj bi ravno on, grof Goluchowski, v prvi vrsti branil — čast. Italijanski listi triumfujejo radi te izjave Goluchowskega. Ali ta poslednji naj si ne domišlja, da je temu veselju italijanskih listov vzvok v zadoščanju na zopetnem utrjenju trozveze, ampak vsele se le zato, da je avstrijski minister zopet enkrat udaril s kolom po Slovanih in s tem

Odsek za volilno reformo.

Z Dunaja poročajo od 9. t. m.: Odsek za volilno reformo je pričel danes predpudne razpravljati o razdelitvi volilnih okrajev na Moravskem. [Najprej se je vršila razprava o razdelitvi volilnih okrajev nemškega narodnostnega posestva. — Posl. Gross je predlagal predlog nemških poslancev glede razdelitve ter prosil odsek, naj ga odobri. Minister notranjih stvari Bienert je izjavil, da nima prigovarjati tej razdelitvi, ki temelji na sporazumu interesiranih strank ter se ujema z glavnimi načeli o razdelitvi volilnih okrajev. Koncem je minister pozval odsek, naj predlog vsprejme.

Posl. Choc je povdarjal nezadovoljnost čeških večin v deželah češke krone in na Nižeavstrijskem, kjer tvorijo Čehi veliko manjšino, zato je prosil, naj se začasno stavi z dnevnega reda razdelitev mandatov na Mo-

pravskem ter naj se prične debata o številu mandatov za Češko, Moravsko, Šlezijo in Nižeavstrijsko.

Posl. Adler je Chocu odgovarjal. Nato je odsek prešel na glasovanje. Vsprejeta je bila razdelitev volilnih okrajev nemških za Moravsko z nekaterimi formalnimi popravki, kakor je predlagal posl. Gross. Nato je bila po kratki debati odobrena tudi razdelitev volilnih okrajev čeških na Moravskem.

Prihodnja seja se bo vršila jutri, kajti danes popoldne se bodo vršila pogajanja za kompromis med Čehi in Nemci glede razdelitve volilnih okrajev na Češkem.

Trozvezo — zopet krpajo.

Nemški državni tajnik vnanjih stvari, pl. Tschirsky, se poda v kratkem na Dunaj, kjer se sestane z grofom Monsom, nemških poslanikom pri Kvirinalu in z avstrijskim ministrom za vnanje stvari, grofom Goluchowskim. Namen temu potovanju je baje: bistriri razmere med členicami trozveze.

Čudna stvar je s to blaženo trozvezo. Mogočna je, nepremična, solidna, sloveča na neporušnih fundamentih veličastna, da jej ne morejo škodovati vsa rovarjenja zlobnih nasprotnikov, zbog česar je vse uverjeno o njeni trajnosti. In to veličastno, solidno stavbo morajo vedno — krpiti. Sosebno iz Berolina doli imajo neprestanega posla s to — krparijo, ker se vedno kaj dogaja, sedaj tu sedaj tam, kar dela razpoke v zidovju. In ravno v zadnji čas se je dogodilo mnogo tega, kar kali sicer svitlo luč zaveznitva: bile so mornariške vaje v Dalmaciji in dogodki v Zadru in Reki, a v odziv temu protestni shodi po Italiji z obligatnimi — zavezniškimi „Abbasso l' Austria“. V poseben dokaz iskrenosti zaveznitva med Italijo in Avstrijo je bila tudi demonstracija, ki so jo priredili v Rimu z nekimi, proti Avstriji naperjenimi napisi na cerkvenih klopih mej sluzbo božjo povodom godu avstrijskega cesarja!

Trozveza ima trdne fundamente, ki se vsaki hip — rušijo, in krasno fasado, ki vsaki hip kaže nove razpoke! Gospodje iz Berolina pa krpajo in krpajo, ali priti mora čas, ko tudi berolinske krparije ne bodo več hasnile in — mogočne stavbe ne bo več.

Tega faktučnega stanja ne more spremeniti niti dejstvo, da je naš za plavo polo že davno zreli minister grof Goluchowski, radi dogodkov na Reki in Sušaku podal italijanskemu ministru Tittoniju izjavo, s katero predrzno žali lastne podanike hrvatske narodnosti, maže z medom okolo ust italijanski irredenti in ubija s tem ugled monarhije, kateri naj bi ravno on, grof Goluchowski, v prvi vrsti branil — čast. Italijanski listi triumfujejo radi te izjave Goluchowskega. Ali ta poslednji naj si ne domišlja, da je temu veselju italijanskih listov vzvok v zadoščanju na zopetnem utrjenju trozveze, ampak vsele se le zato, da je avstrijski minister zopet enkrat udaril s kolom po Slovanih in s tem

udarcem nekako sankcioniral vse grde laži in klevete, ki so jih Italijani povodom dogodkov na Reki in v Zadru zagrešili na škodo Slovanov; vsele se, ker je avstrijski minister stopil na stran klevetnikov avstrijskega Slovanstva vsele se, ker je avstrijski minister zopet enkrat — ponižal pred italijansko irredento monarhijo, ki naj bi jo zastopal!!

Vzlic Berolinu in vzlic Goluchowskemu je trozveza stavba, ki ni — solidna.

Nameravan atentat proti italijanskemu kralju?

Kakor poročajo iz Rima je policija zopet odkrila nov anarhistični atentat, naperjen proti kralju Viktorju Emanuelu. Aretovanih je bilo mnogo oseb v Rimu, potem v Milanu, Florenci, Genovi in Livornu. Policija zatrjuje, da ima dokaze, da je bil atentat proti kraljevi dvojici, namerovan tedaj, ko se ista povrne v Rim.

Dogodki na Ruskem.

Nova politična stranka.

Iz Petrograda poročajo: V kratkem se ustanovi tukaj nova ljudska narodna stranka, ki bo stala med središčem in desnico. Stranka priznava zakonodajno oblast ljudskega zastopstva, toda odklanja načelo narodne enakopravnosti in zahteva utesnitev političnih pravic Židov.

Zveza liberalnih svečnikov.

Dva in trideset liberalnih ruskih svečnikov je v Petrogradu ustanovilo „bratovščino gorečnikov za cerkveno obnovenje“.

Volitve za duno.

Petrogradski list „Strana“ javlja, da se bodo volitve za duno vršile že početkom januarja st. štila. Da se prepreči delovanje revolucionarnih agitatorjev, bodo trajale volitve manje časa, nego v minolem letu.

Durnovo minister notranjih stvari?

Iz Petrograda poročajo, da se tankaj vzdržuje vest, da postane bivši minister Durnovo, ki se je nedavno povrnil v Rusijo, na željo carjevo minister za notranje stvari. — Zdi se, da potrjujejo to govorico vsakdanje konference med Stolipinom in Durnovom.

Drobne politične vesti.

Češka deca v praških nemških šolah. V „Učiteljskem Tovarišu“ čitamo: Kako prekanjeno postopajo Nemci, da polnijo svoje nepotrebne šole s „zadostnim“ številom otrok, dokazuje ta-le statistika. Leta 1905/6 je hodilo iz Smichova (okraj praški) v praške nemške šole 472 otrok, in sicer: v samostansko nemško šolo v Uvoze (III. okraj) je pohajalo 331 čeških otrok, v samostansko šolo Mat. božje (III. okraj) 67, v samostansko šolo „Avg. device“ (III. okraj) 38, k uršulinkam 13, v šulferinsko šolo v Holešovem 13, k piaristom 5, a v jožefinsko javno ljudsko šolo pa 3. Čehi se hočejo natančno ravhati po § 20 novega učnega in šolskega reda. — Radovedni smo, ako se narodni občinski zastop ljubljanski tudi postavi na tako stališče kakor Čehi. Potem

PODLISTEK.

Ljubite se med seboj!

Ortica. — Drago Komac.

Mlado jutro se je prebudilo iz sladkega sna. Lehka meglica se je raztezala preko travnikov. Hladan veterc se je poigraval z mladim dehtečim cvetjem.

Ptiček, tam na vejici si je otrsral z roso krito perje, parkrat zapel svoj jutranji pozdrav naravi, in zletel brezskrben, vesel v novi dan.

Tam pred sosedovimi stal je voziček, pred katerim je zaspano stala kobila voznika Zaneta. Ta je hodil okrog, skrbno ogledovaje svoj voziček. Tu pa tam je vdaril po sedežih, potem spet pogladil svoji stari „Luci“ grivo.

Slednjič so se odprla vrata in v njih se je prikazala sosedova Marica, blesta, objokana. Oblečena je bila v sivo obleko. Za njo je stala stara mamica, tudi s solza polnimi očmi.

Še enkrat se je obrnila Marica h starki. Sedaj „z Bogom“, mamica, z Bogom! Odhajam od doma, zaničevana od bratov in očeta. Edino vi mi dajete roko v slovo. Odpustite mi — da vas ostavljam, a srce me žene. Msti — ljubezni se ne da ukazovati. Ljubim ga — njega edinega! In zato vas zapuščam vseh — sledim njemu, ki ga ne morem zabiti! Z Bogom, Bogom!

Še enkrat sta se objeli. Zatem je Marica skočila na voz. Starica je ihtela, Marica si brisala solzne oči. „Luca“ je potegnila, kolesa so se zavrtela in mlada lepa Marica je odhitela v lepi, širni svet — za srečo — ljubeznijo.

Dolgo je zrla starica za vozom. Izginil je že v daljavi, le nerazločno ropotanje vdarjal jej je še na uho. Otrnila si je solze. — Obrnila se ter stopet v hišo, mrmraje: „hodi srečno, zlati moj otrok!“ Mati — ljubezen!

Po kuhinji je hodil zamišljeno oče. Nekam ježno se je ozrl na starico. O mehkelm srcu in potuhi je godrnjal, odprl vrata, zaloputnil ž njimi in odšel.

Nič mu ni bilo danes prav. Ošteval je

hlapca, ozmerjal zaspanega pastirja; vsi so mu bili lenubi samoglavci.

Sel je gori v gozd, da pogleda, kaj delajo drvarji. Stopal je zamišljeno — otožno! Tudi njemu je bilo hudo po hčerki, tudi v njegovi duši se je oglašala — ljubezen — očeta. A hotel je biti trd, neizprosna zdaj — šla je hčerka, odtrgala se od rodne hiše — da postane žena onega — suhega učitelja.

„Ta ljubezen, ta ljubezen!“ je godrnjal — a vendar je tudi ona moj otrok — da bi le oni ne bil tako zagiznjen Slovenec!

Bil je deževen jesenski dan. Tam prisedevih je bilo vse tiho — svečano. V izbi — sredi te izbe — postavljen je bil mrtvaški oder. Vrhu tega je ležala stara sosedka. Roki, voščeno beli, imela je sklenjeni k molitvi in krog mrzlih prstov se je vil rožni venec. Lica so jej bila udrla, usta stisnjena, a okrog njih je bil razlit otožen izraz. Levo oko je imela odprto in vprašajoče.

V kotu je sedel stari sosed. Solzo za solzo je brisal iz očíj — izgubil je družico — izgubil skrbno ženko!

— — — — — Ta ljubezen — ta ljubezen!!

In odprla so se vrata — čez prag je prihitela Marica — blesta, objokana.

Hitela je tja k mrtvi mamici, poljubovala je njena mrzla lica ter ihtela. — — —

Ta ljubezen — ta ljubezen!

Oče je vstal — gledal solzami svojo hčerko svojega otroka. „Marica“, je zašepetal. „Oče, preljubi oče“ je zaplakala Marica ter se zgrudila staremu očetu na prsi.

Tu sta jokala — starček in hčerka; po dolgem času sta se zopet držala v objemu.

Pri vratih je stal mlad mož — črno oblečen — otožen. Zrl je na mrtveca — zrl na starčka — gledal hčerko — svojo ženko.

Pristopil je bliže, podal je starčku roko in ta je solzami govoril: „Preljuba otroka moja edina tolažba!“

Krist je učil: ljubite se med seboj!!

smemo upati, da izginejo iz zavedne Ljubljane kmalu vse nemške šole. Torej!

Šola za slovanske jezike. Pred šestimi leti je bila v Pragi ustanovljena šola za slovanske jezike. V šoli se predava: ruski, poljski, lužiško-srbski, slovenski, hrvaški ali srbski in bolgarski jezik. Šola od leta do leta čim bolj napreduje in ima vedno več slušateljev. Kurzi za posamične jezike trajajo po 9 mesecev.

Španski pravosodni minister proti nuncijaturi v Madridu. Madridski listi poročajo, da je pravosodni minister zahteval, naj se osebe tamkajšnje papeške nuncijature nadomesti z drugimi dostojanstveniki. Ta zahteva je v zvezi z vprašanjem škofovskega pastirskega pisma. V Valenciji traja še vedno razburjenost proti tamošnjemu nadškofu. Prebivalstvo zahteva, da se ga odstrani.

Angleško trgovinsko ministerstvo. Angleška vlada namerava ustanoviti trgovinsko ministerstvo.

Za avtonomijo Galicije. Iz Lvova poročajo, da so narodni demokrati na svojem shodu razpravljali o deželni avtonomiji. Shod je zahteval, naj cesar zakonodajnim potom zajamči Galiciji avtonomijo od leta 1876.

Pomnoženje bolgarsko vojske. Kakor javljajo iz Sofije, namerava bolgarska vojna uprava v prihodnjem letu ustanoviti deset novih polkov. V to svrlo poviša vojni proračun za 10 milijonov levov.

Južnomandžurska železnica. „Times“ poroča iz Pekinga, da je Kitajska odklonila poziv Japonske, naj se udeleži južnomandžurske železnice. Iz Tokija poročajo istemu listu, da je glavnic za južnomandžursko železnico večkrat podpisana.

Pruski minister Podbielski odstopi. Berolinska „Allg. Zeitung“ poroča, da je pruski minister za poljedelstvo, Podbielski jeložil demisijo.

Položaj v parlamentu se je kakor poročajo z Dunaja, precej poostril, ker ustrajajo voditelji nemških strank pri svoji zahtevi, da se razdelitev volilnih okrajev zavaruje z dvetretjinsko večino.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Sinoči ob 11. uri je po dolgi in mični bolezni, v starosti 46 let, umrl g. Ferdinand Perhavec, ravnatelj pomožnih uradov na tukajšnjem c. kr. višem sodišču. Družini in sorodnikom milega pokojnika izrekamo najglobokeje sožalje. Zemski ostanki pokojnika se prepeljejo jutri popoldne v Sežano, kjer bodo pokopani na tamošnjem pokopališču. Ura pogreba se naznani jutri.

Nova iznajdba. Pišejo nam: Gospodu Renčelju, c. kr. oficijalu, se je posrečilo izgotoviti nov aparat za merjenje vode pri vodovodih. Aparatom, ki so sedaj v rabi, pomanjkuje glavne lastnosti, namreč zanesljivosti. Ako se n. pr. združi dva ali več teh aparatov z eno in isto vodovodno cevjo in izpusti skozi isto tok, se opaža, da vsaki aparat naznača drugo količino iztekle vode, ako se pa odpre pipo le toliko, da voda kaplja, tedaj aparat sploh ne naznača nikakega prehoda vode. Ta nepopolnost sedanjih hidrometrov in še neka druga, ki jo pa radi obširnosti opisovanja opuščamo, je posledica njih sestave. Isti merijo namreč količino iztekle vode po njeni hitrosti.

Razume se, da je potreba po zanesljivem vodnem merilu jako nujna in mnogo njih je delalo že leta na tem problemu. Kakor je početkoma rečeno, posrečila se je gospodu Renčelju rešitev tega problema. V kratkem se bo vršil poskus z aparatom v navzočnosti strokovnjakov.

Spljetski dijaki Garibaldiju. „Associazione nazionale Trento e Trieste“ (Narodna zveza Trent in Trst), rimska sekcija, je bila napovedala za minoli tork popoldne v Rimu javen sestanek, da protestira proti hrvaškemu „barbarstvu“ na Reki in Zadru. Povodom tega shoda je „akademski mladina“ v Spljetu odposlala znanemu spretnemu generalu Ricciotti Garibaldiju neko brzojavko, na katero je „general“ tudi odgovoril. Ker pa je bila spljetska „Sloboda“ — organ znanih dalmatinskih utopistov glede sporazumljenja z Italijani — zaplenjena radi priobčeneja teh dveh „dokumentov“, ju tudi mi v svoje veliko obžalovanje ne moremo priobčiti. Kajti s priobčenjem bi podali najboljši dokaz, kako ta „mladina“ in nje inspiratorji menijo, da morejo suvereno prezirati faktično obstoječe odnose. Listi poročajo tudi, da je državno pravdnništvo uvelo tudi objektivno ka-

zensko postopanje proti odpošiljateljem brzojavke.

Za ta nespametni in slovansko stvar skrajno kompromitujoči, nepolitični in osebnostni netaktni korak akademične mladine v Spljetu proglašamo odgovornim izvestne dalmatinske fantaste, ki jih tudi udarci v obraz, pretrpljena žaljenja in za čast hrvaškega imena prelita hrvaška kri ne morejo dovesti do politične pameti. Ali se ne sramujejo ti fantasti sedaj, ko mnogi listi v Italiji brijejo norce iz navedene brzojavke, češ, da oni ne potrebujejo besed, ampak priznanje italijanskega gospodstva v Dalmaciji, in potem še le da se bodo pogajali! To se pravi: v Dalmaciji naj se povrnejo nekdanji časi, ko je bil hrvaški narod tam helot, in potem mu gospodovalna italijanska gospoda morda milostno dovele — dihati. Mi zaupamo trdno zvestosti naroda v Dalmaciji in pričakujemo, da take nesmiselnosti potopi v morju — smešnosti.

Naknadne deželnozbornske volitve v veleposestniški kuriji na Kranjskem so razpisane na dan 10. novembra. Voliti je treba poslanca namesto umrlega ravnatelja Karola Luckmana in Antona Ulma, ki je svoj mandat odložil.

Telefon na deželni sodnji. Prejeli smo: Danes, ko ima že vsaka obširnejša trgovina po več telefonskih zvez, je na c. kr. deželnem sodišču le en sam aparat in ta je v IV. nadstropju. Recimo, da ima kaka stranka, ki ima posla v II. ali III. nadstr. potrebo, da se posluži telefona — mora za to v IV. nadstropje! Često se dogaja, da kdo povprašuje po enem ali drugem uradniku, ki posluje na sodnji; v takem slučaju mora kak sluga ali celo kak prijazen uradnik tekat i v spodnja nadstropja obveščati klicanega, a ta mora zopet izgubljeni čas in tekat i v IV. nadstropje! Posebno pa je neugodno za odvetnike, ki bi potrebovali telefonske zveze.

Nadejamo se, da ona oblast, ki ima odločevati v sličnih stvareh, uredi stvar tako, da bo vsaj vsako nadstropje na deželni sodnji imelo svoj telefonični aparat.

Občni zbor „Slov. pev. društva“ se je vršil v soboto 6. t. m. v „Sokolovi“ dvorani po že objavljenem dnevnem redu. Velika vdeležba pevcev je pokazala, da se zanimajo za društveno stvar in da želijo vsi, da se društvo zopet dvigne na nekdanjo višino. V imenu zadržanega predsednika g. Miroslava Lončnerja je pozdravil zborovalce podpredsednik g. Josip pl. Masnec, ki je v svojem lepem govoru kazal na nekatere nedostatke, ki so se pokazali v minolem letu in ki jih bo moral prihodnji odbor odstraniti. Sploh je velika naloga, ki jo prevzame novi odbor: prireditve velikega koncerta na čast bivšemu pevovodji, g. S. Bartelu, ki se ima tudi imenovati častnim členom (na izrednem obnem zboru, ki se skljuje na dan koncerta).

O društvenem delovanju v minolem letu je poročal tajnik g. Anton Žiberna. Slika društvenega delovanja podaja sledeča statistika. V moškem zboru: v začetku minolega leta je bilo vpisanih 25 pevcev, do konca septembra t. l. je pristopilo 68 novih, a ob začetku novega društvenega leta jih je ostalo 45. Iz tajnikovega poročila posnemljemo nadalje, da je običajni veliki koncert izostal, ker se je mnogo časa potratilo s pripravljanjem pevskega zboru za sodelovanje pri dramatičnih predstavah „Rokovnjači“ in „Legijonarji“. Tajnikovo poročilo je bilo enoglasno odobreno. Iz poročila blagajnika g. Dragotina Dekleve je razvidno sledeče: dohodki so iznašali 2151 K 38 st., stroški pa 2428 K 59 st., torej deficit v znesku 277 K 21 stot. — Celokupni promet je iznašal 4579 K 97 stot. Vzrokovi navedenemu deficitu treba iskati v dejstvu, da so po odstopu bivšega društvenega pevovodje stroški za pevsko šolo poskočili za lep znesek. Torej blagajnikovo poročilo je bilo enoglasno odobreno.

Ob tretji točki dnevnega reda je predlagal tajnik v imenu odstopajočega odbora spremembo pravil v smislu, da bi se povišala udnina izvršujočih členov od 50 st. na 1 K, a podporni členi I. razreda naj bi plačevali 2 K mesečno, oni II. razreda pa 1 K mesečno; podporni udje bi živjali po tej spremembi pravico do brezplačnega vstopa (za svojo osebo in družino) na velikih koncertih in raznih društvenih prireditvah. V razpravo, ki je sledila temu predlogu, so posegli sledeči zborovalci: gg. Bolonič, Masnec, Brudnjak, Pintar, prof. Mandić, Žiberna in Cividini. Stavljeni predlog je dobil na glasovanju veliko večino. Radi volitve novega odbora je bilo zborovanje prekinjeno za neko-

liko minut in razdelilo se je med navzočeliste novih odbornikov, sestavljeno od volilnega odseka. Za isto so glasovali kompaktno skoro vsi zborovalci. Novoizvoljeni odbor, ki se je takoj po dovršenem obnem zboru konstituiral, je tako-le sestavljen: predsednik: Josip pl. Masnec, podpredsednik: Dragotin Rožanc, tajnik: Anton Žiberna, blagajnik: Dragotin Dekleva, nadzornik pevskih vaj: Oton Brudnjak, arhivar: Boleslav Podbregar, odborniki: Tomislav Cividini, Vekoslav Gržinič, Avgust Štular, Ivan Vranjac, namestniki: Ivan Ferluga, Fran Opašič, Fran Vrtovec, pregledovalci računov: Jernej Pintar, Dragotin Podreka. Novoizvoljeni predsednik se je zahvalil za zaupanje izkazano mu z izvolitvijo, in zagotavljal je, da bo vedno skušal po svojih močeh koristiti društveni stvari. Ker se ob zadnji točki dnevnega reda — eventualija — ni nikdo oglasil, je bilo zborovanje zaključeno.

Izgubljeno. V nedeljo sta bili na „vinski trgatvi“ pevskega društva „Kolo“ izgubljeni skladi dveh iger. Kdor je iste našel, je uljudno naprošen, da ja vrne na uredništvo „Edinosti“. Skladbi sta last „Kola“.

Koledar in vreme. Danes: Dijonizij, škof in mučenec; Nadislav; Svetina. — Jutri: Francišek Borgija, spoznavalec; Stremil; Odola. — Temperatura večeraj: ob 2. uri popoldne + 21° Celsius. — Vreme večeraj: deloma lepo.

Društvene vesti in zabave.

Predavanje. Danes zvečer ob 9. uri bo predavanje v prostorih „Trgovskega izobraževalnega društva“.

Predavatelj: g. prof. dr. Merhar; predmet: „Trgovina in veda“. Želeti je mnogoštevilne udeležbe.

Odsek za posredovanje služb. „Trgovsko izobr. društvo“ išče: 2 mladeniča, stara 17—19 let (znanje 2 event. treh jezikov), ter ima jednega 14-letnega učenca na razpolago. Obrnite se do načelnika odseka, g. Vekoslava Plesničarja.

„Narodna Čitalnica v Rojanu“ se obraža do cenjenih rodoljubov in društev, posebno pa tudi do „Čitalnic“ s prošnjo za poklonitev slovenskih knjig v dar da se razširi knjižnica. Pri marsikaterem cenjenem slovenskem rodoljubi ležijo knjige, ki jih je ali že prečital, ali pa niti prerezal ne, v prahu braz vsake vrednosti. Ako bi pa rodoljubi blagovolili pokloniti knjige, bi bile te ljudstvu na korist. Ravno naša Čitalnica se ima kakor mlado društvo boriti na vse strani. Darovali so „Slovenska Matica“ v Ljubljani Mohorjeva družba v Celovcu in drugi rodoljubi iz Ljubljane, Narodna Čitalnica v Rojanu apeluje torej na vse slovenske rodoljube.

Knjige naj se blagovoli poslati na naslov:

Mihajlovič Udouzh,
knjižničar, „Nar. Čitalnice“ v Rojanu.
Škorklja 385.

Tamburaški odsek pev. društva „Kolo“ naznanja vsem gg. tamburašem in tamburšicam, da prihodnja vaja bo v soboto ob 8. uri v veliki dvorani gostilne „Balkan“ („Alla Grotta“), ulica Tivarnela št. 5 blizu lekarne Ravasini.

Zasedanje porotnega sodišča.

Nepričakovan izid kazenske afere dr. a Senigaglia proti Cuttinu in drugom.

Včeraj — kakor smo bili že napovedali — je prišla zopet pred porotnike kazenska afera dr. a Senigaglia proti Viktorju Cuttinu, Valentinu Vouku in Antonu Delpinu. Včeraj je prišla ta afera že petikrat pred porotnike. Stvar je že precej stara. Leta 1904 je list „Il Sole“ v svojih številkah od 9., 11. in 13. julija prinesel v vsakej rečenih številkah po en članek, v katerih člankih se je dr. a Senigaglia dolžilo, da je raznim ženskam provzročil splave ter se ga je opisovalo kakor nesposobnega v vršenju zdravniške prakse. Ker se mu je s tem podtakl zločin (provzročitev splava), je bilo tedaj državno pravdnništvo uvedlo kazensko preiskavo proti dr. u Senigaglia, a izid te preiskave je bil, da je državno pravdnništvo odstopilo od nadaljnega kazenskega postopanja. V sled tega je dr. Senigaglia uležil na državnem pravdništvu kazensko ovadbo proti Cuttinu, pok. Camberju, Valentinu Vouku in Antonu Delpinu radi zločina klevete, a državno pravdnništvo je bilo to ovadbo odklonilo. V sled tega je dr. Senigaglia tožil gori imenovane radi razžaljena časti potom tiska. Štirikrat je bila ta stvar že pred porotniki, a vsakikrat je bila kakoršnega si bodi razloga odgojena. No, na večerajnji razpravi — za katero so bili določeni trije dnevi — se je stvar ko-

nečno rešila, in sicer na nepričakovan in za tožence jako ugoden način.

Razpravi je predsedoval sodni svetnik Pederzoli, votanta sta bila pa sodni svetnik dr. Andrich in sodni tajnik Parisini. Tožitelj (ki je prisostvoval osebno) je asistiral odvetnik dr. Puecher, a branitelji so bili: za tožence Cuttina odvetnik dr. Rybač, za Delpina dr. Gasparini a za Vouka dr. Laneve.

Takoj ko je bila prečitana obtožnica, je vstal Cuttinov branitelj odvetnik dr. Rybač. Njegove besede so vzbudile splošno in neopisno presenečenje.

„Jaz zahtevam — dejal je dr. Rybač — da sodišče že sedaj izreče oprostilno razsodbo, ker je ravnokar prečitana obtožnica nična in brezmočna.“

Glasom drugega odstavka § 112 kazenskega postopka, mora zasebni tožitelj, potem ko je bil od preiskovalnega sodnika obveščen, da je preiskava končana, tekom 14 dni vložiti obtožnico, ali pa predlagati spopolnjenje preiskave, ker drugače je smatrati, da je odstopil od tožbe. A ravno v tem našem slučaju je zasebni tožitelj pustil preiti rečni rok, ne da bi bil izvršil dolžnost, ki mu jo nalaga zakon ter je vsled tega izgubil pravico do zasebne tožbe.

Tožiteljevega zastopnika dr. a Perco je preiskovalni sodnik se sklepom iz dne 5. decembra 1904, ki je bil istemu zastopniku vročen dne 8. dec. leta 1904, pozval, naj v smislu kazenskega postopanja, da ne izgubi pravice do tožbe, tekom 14 dni vložil nadaljne predloge za spopolnjenje preiskave ali pa obtožnico. Zastopnik tožiteljev je na ta poziv predlagal od ene strani obnovitev kazenskega postopanja radi zločina klevete, a od druge strani nabiranje nadaljnih dokazov glede razžaljenja časti. Prizivno sodišče je odbilo predlog glede obnovitev kazenskega postopanja radi rečenega sodišča, a predlog za nabiranja nadaljnih dokazov je bil vsprejet. Dne 18. jan. 1905 je preiskovalni sodnik zopet pozval tožiteljevega zastopnika, naj tekom 14 dni vložil obtožnico, ali pa naj — v istem roku — sprejette nadaljno spopolnjenje preiskave. Dotični sklep je bil tožiteljevemu zastopniku vročen dne 20. jan. 1905. Dne 3. februarja 1905, torej zadnji dan, je prišel k preiskovalnemu sodniku tožiteljev zastopnik, odvetnik dr. Perco, ter je izjavil na zapisnik, da tožitelj zahteva naj se spisi zopet izročiti državnemu pravdništvu za kazensko postopanje radi zločina klevete, izjavivši obenem, da si pridržuje predlaganje spopolnjenja dokazov glede razžaljenja časti do tedaj, ko mu bo znano kaj je sklenilo, državno pravdnništvo glede zločina klevete. No, državno pravdnništvo ni niti tedaj hotelo uvesti kazenskega postopanja radi zločina klevete, a preiskovalni sodnik je to prijavil dr. u Percotu ter ga obenem zopet pozval, naj tekom 14 dni vložil obtožnico. In v tem 14-dnevnem roku je dr. Perco vložil obtožnico, ki je bila danes tu prečitana. A to obtožnico ali pa predlog za spopolnjenje dokazov bi bil moral tožiteljev zastopnik vložiti tedaj, ko je — dne 3. februarja 1905, zadnji dan prvega 14-dnevnega roka — predlagal, naj se spisi izročiti državnemu pravdništvu. Pridržek, ki si ga je on tedaj izgovoril, ni imel nobene pravne veljave. Obtožnica je torej nična in brezmočna, ker je bil 14 dnevni rok prešel prej, nego je bila vložena. Niti ni bila ta hiba popravljena s tem, da je preiskovalni sodnik napovedal nov 14 dnevni rok. Toženci ne smejo trpeti škode, če je preiskovalni sodnik nepravilno tolmačil zakon“.

Tu je dr. Rybač navedel ravno tak slučaj, ki se je pripetil v isti dvorani pred porotniki leta 1899. Tožitelja sta bila pok. dr. Ivan Krstič in Josip Marotti, toženec pa je bil profesor Matej Mandić, a sodišče je bilo izreklo oprostilno razsodbo. Proti istej razsodbi sta bila tožitelja uležila pritožbo ničnosti, a najviše sodišče je to pritožbo odbilo. Tu je dr. Rybač prečital jako zanimiv sklep najviše sodišča v istej aferi.

„Iz vseh teh razlogov — dejal je dr. Rybač — zahtevam, da sodišče izreče oprostilno razsodbo“.

Dr. Gasparini in dr. Laneve, branitelja Delpina in Vouka, sta se pridružila predlogu dr. a Rybača.

Govor dr. a Rybača je napravil ogromno senzacijo posebno mej pravniki, ki so bili prišli, da bi prisostvovali razpravi. Razprava je bila prekinjena za 10 minut, da se da tožitelju, oziroma njegovemu zastopniku časa, da napravi svoje predloge oziroma ugovore.

Po preteku teh 10 minut je razprava nadaljevala. Odvetnik dr. Puecher je vstal rekši: „Cuttinovega branitelja predlog je, to treba priznati, mojsterska igra, ki je zmožna doseči svoj namen. Vzlic temu je pa vendar le žalostno, kukavno sredstvo...“

Dr. Rybár: Moram protestirati. Predsednik: V vsakem drugem kraju, gospod odvetnik Puecher, smete rabiti take izraze, a tu vam jih jaz ne dovoljujem.

Dr. Puecher je nato dejal, da sta on in tožitelj upravičeno ogorčena. Znano je, kako dolgo se vleče ta afera, a sedaj, v zadnji hip, se hoče s tem dlakocepjem o postopanju vničiti tožiteljevo pravico. Po njegovem mnenju je predlog dra. Perco-ta, naj se spisi izroče državnemu pravdnistvu, vseboval predlog za spopolnjenje preiskave od strani državnega pravdnika, in to da je bilo dovolj.

Olvetnik dr. Rybár je pobijal ta izgovor rekši, da je tožiteljev zastopnik dr. Perco sam ločeval postopanje za zločin klevete od postopanja za razžaljenje časti, kajti predzadnjikrat je vložil predloge glede zločina klevete in glede razžaljenja časti, a zadnjikrat le glede zločina klevete, dočim je izjavil, da si glede razžaljenja časti pridržuje pravico vložiti obtožnico ali nadaljne predloge pozneje. A ta njegov pridržek je pravno neveljaven.

Po dvehurnem posvetovanju je sodišče, vsprejemši na vsej črti ugovor dra. Rybára, izreklo razsodbo, s katero so vsi trije toženci oproščeni obtožbe.

Književnost in umetnost.

„Tilho in drugi“ je naslov zbirki humoresk in satir, ki jo je spisal F. Ple mič (psevdonim) in založil L. Schwentner v Ljubljani. Strani 156. Cena broš. 2 K, vezano 3 krone.

O tej knjigi, oziroma o pisatelju, piše „Slov. Narod“ z dne 6. okt. t. l.:

„Marljivi in nadarjeni sotrudnik naših hum. listov in dnevnikov Ferdo Ple mič je obelodanil v tej knjigi celo vrsto, deloma že objavljenih, večinoma pa še nikjer natisjenih črtic humorističnega in satiričnega značaja. Te črtice so kaj prijetno in kratkočasno čtivo. V njih se razodeva nadebuden literarni talent. Ple mičev humor je dobrohoten in neprisiljen, ki zabava in neče družega kakor zabavati: tudi njegova satira ni ne zlobna ne pekoča, nego biča smehljaje in preostro vsakovrstne razmere, socialne, politične in literarične. Ferdo Ple mič se je s to knjigo srečno vpeljal v naši literaturi.“

Tej oceni pristavljamo še, da je pisatelj sotrudnik tudi našega lista in našim cenj. čitateljem precej znan. Tudi sta dve njegovi humoreski v zbirki posneti iz prvega letnika bivšega našega „Škrata“. Pisatelj biva v Trstu in je v naših narodnih kavarnah reden gost. Priporočamo to knjigo v nakupovanje.

Razne vesti.

* **Bolezen nadvojvode Otona.** Z Dunaja poročajo, da se je stanje nadvojvode Otona poslabšalo. Opustiti so morali misel, da bi ga z grada Schönau, kjer biva sedaj, prepeljali na Dunaj.

* **Nesreča na jezeru.** Po jezeru Aussee sta se teh dni vozila domača učitelja Büchele in König. Veter jima je prevrgel čoln König je utonil, Büchele so nezavestnega rešili.

* **Zaiostna stava.** „Daily Telegraph“ poroča iz New-Jorka: V Minoisu so stavili tri možki, kdo izmed njih da pojé več najfinejšega šira. Rezultat stave je bil, da je eden omenjenih mož umrl, drugi umira in tretji je hudo bolan. Prvi, ki je imel 21 let, je pojedel skoro en kilogram sira ter je takoj obolel. Zdravniki so ga operirali toda brez uspeha. Malo nađe je tudi, da ozdravita druga dva.

Brzobjavne vesti.

Ministra Wekerle in Andassy pri cesarju.

BUDIMPEŠTA 9. „Ogrski biro“ poroča z Dunaja: Cesar je ob 11. uri predpoludne v dveurni avdienci vsprejel ministerskega predsednika dra. Wekerle. Isti je cesarju poročal o političnem in parlamentarnem položaju ter je cesarju predložil proračun za leto 1907. Ob 1. uri je prišel k cesarju v avdienco minister notranjih stvari grof Andassy.

BUDIMPEŠTA 9. „Ogrski biro“ poroča z Dunaja: Minister za notranje stvari grof Andassy je na današnji avdienci pri cesarju

stavil več predlogov tičočih se njegovega resorta, kar je cesar vzel na znanje.

BUDIMPEŠTA 9. „Ogrski biro“ poroča z Dunaja: Dr. Wekerle je danes obiskal ministra vnanjih stvari grofa Goluchowskega, ministerskega predsednika barona Becka in finančnega ministra dra. Korytowskega. Dr. Wekerle je odpotoval v Budimpešto ob 5. uri popoldne.

Škofovska konferenca.

DUNAJ 9. Danes predpoludne je pričela pod predsedstvom knezonadškofa, kardinala Grusche, konferenca avstrijskih škofov, katere se med drugimi udeležuje tudi škof dr. Nagl.

Trideset rodbin zastrupljenih.

KOLIN 9. „Köln. Zeitung“ poroča iz Ahena: V sosedni holandski obmejni vasi Vaals je težko obolelo za zastrupljenjem 30 rodbin, skupno 100 oseb. Sodi se, da so se zastrupili z uživanjem klobas ali pa okuženo vodo. Iz Ahena je odšlo v Vaals več zdravnikov, da konstatujejo vzrok obolenja.

Kralj Peter v Nišu.

BELIGRAD 9. Povodom bakljade, ki jo je dal sinoči povodom navzočnosti kraljeve prirediti župan, je kralj na pozdravni govor županov odgovoril, da je trdno odločen biti kakor kralj Srbije neustrašen čuvaj ustave, ljudskih pravic in svobode. Kakor oče bo skrbel zato, da bo prestolonaslednik vzgojen v duhu in enakem čutstvu nasproti narodu in svobodi. Govor kraljev je bil vsprejet z dolgotrajnimi živijo-klici.

Shod poštnih uradnikov.

PARIZ 9. Tritisoč poštnih uradnikov je imelo shod ter sklenilo pozvati parlament, naj zakon o tedenskem dnevnem počitku spremeni na način, da bodo tudi oni deležni dobrote tega zakona.

Izjava grofa Goluchowskega glede izgredov na Sušaku.

RIM 9. Listi prijazno pišejo o izjavi ministra vnanjih stvari grofa Goluchowskega, ki jo je glede dogodkov na Sušaku dal italijanskemu poslaniku na Dunaju.

Potres.

PALERMO 9. V Termini in Trabiji je bilo danes ob 3. uri čuti precej močne potresne sunke.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

PARIZ 9. Na današnjem ministerskem svetu, ki se je vršil danes popoldne, je prišlo do sporazuma glede odredb, ki merijo na popolno izvedbo zakona o ločitvi. V petek uredi ministerski svet vprašanja o podrobnih vprašanjih.

Napadeni orožniki.

BUIRA (Alžir) 9. Blizo Buire je tisoč domorodcev s strelji in kamenjem napadlo patroljo 10 orožnikov pod vodstvom nekega poročnika. Šest orožnikov je bilo ranjenih. Orožniki so odgovorili s strelji iz revolverjev. Generalni guverner je zaukazal preiskavo ter je poslal v Buiro več četo orožnikov.

Brazilijanska zbornica.

RIO de JANEIRO 9. Zbornica je v tretjem in zadnjem čitanju odobrila ustanovitev blagajne za konvertiranje. Menjični kurz je določen na 15.

Nemška cesarska dvojica.

HUBERTUSSTOCK 9. Cesar in cesarica sta danes predpoludne dospela semkaj.

R u s i j a.

PETROGRAD 9. Danes je dospelo semkaj poročilo o velikem požaru na posestvu pravosodnega ministra Ščeglovitova. Najbrž so zažgali kmetje.

DARMSTADT 9. „Darmst. Zeitung“ poroča: Poročila, ki so se v zadnjem času pojavila v časopisih, češ, da pride v kratkem semkaj ruska carska rodbina, oziroma ruska carica in njeni otroci, so brez vsake podlage.

KOSTROMA 9. (Petrogr. brz. agent.) V selu Nevjarino v tukajšnjem okrožju je v minoli noči banda mladih kmetov umorila neko židovsko rodbino, sestojeko iz moža, žene in dveh otrok ter enega delavca in delavke. Policija je aretovala tri morilce.

PETROGRAD 9. Tukaj se živahno razpravlja o angleški deputaciji, ki pride semkaj, da izroči bivšemu predsedniku dume, Muromcevu, adresu. Konservativni krogi označajo to postopanje Angležev kakor netaktno in kakor umešavanje v notranje ruske stvari.

Trgovina.

Borzna poročila dne 9. oktobra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.13—19.16, angleške lire K — do —, London kratek termin K 240.13—240.50 Francija K 95.35—95.55, Italija K 95.45—95.65 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.47—117.70, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 98.65—99.95, ogrska krona K 94.60—94.90, italijanska renta K (Dalje ua četrti strani).

NAZNANILO.

Podpisani javlja slavn. občinstvu, da nastopi z dnem 11. oktobra t. l.

službo krčmarja

v „Narodnem domu“ v Barkovljah.

Ob tej priliki se priporoča za obilen obisk vsem dosedanjim, kakor tudi vsem onim čast. gostom, ki so redno zahajali v krčmo, katero je on dosedaj toli vestno vodil.

VEKOSLAV KOCJANČIČ

bivši krčmar gostilne „pri starem društvu“.

MACHINE & Co.

Koncesijonirana pisarna za trgovske informacije in iztirjevanja

ulica Vincenzo Bellini št. 13.

Dopisniki vseh mestih sveta.

Josip Oppenheim

švicarski kronometer in urar priporoča svojo bogato opremljeno zalogo pravih švicarskih ur najfineje kakovosti iz najznamenitejših tovarn

VELIKA IZBERA modernih hišnih ur po zelo nizkih cenah. Specijalist v popraviljanju prav malih ur za gospe in starih hišnih ur.

ulica della Barriera vecchia 35 (nova palača) Govori se tudi slovensko.

Alojzij Gregorič

Tovarna za krtače in čopiče z zalogo gaginega perja, iztepačev.

Cene zmerne. TRST — ulica Stadion 3 — TRST

Pozor gospe!

Čast mi je javiti moji cenj. klijenteli, da pričnem s 15. oktobrom t. l. prodajati prave izvirne vzorce iz Pariza in Dunaja; tudi vsprejemam vsako naročbo — kakor že znano — po najnižjih cenah.

Udana ELZA PERTOT MODNI SALON

ulica Tintore št. 1, I. nad.

Strojarstvo in barvanje kož z izdelovalnico kožuhovine

Antonio Alberti

Trst, ulica Ponziana 656

Izdeluje, čisti, pere vsako vrst kožuhovine.

Na zahtevo prihaja tudi na dom.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Rieel-ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Za zimsko letno dobo

vdobi se po najnižjih cenah:

Blago gladko za gospe	od nvd. 60 napre
ribelin " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " "
Fuštanski zametasti novi vzorci	" " " " " " " " " "
" s kriznim tkanjem n. " " " " " " " "	" " " " " " " " " "
" navadni novi vzorci	" " " " " " " " " "
" mešani " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " "

VELIKANSKA ZALOGA

maj, nogovic, volnenih rut, flanelnih šalov, volnenih in svilenih prevez.

Trgovina z manufakturnim blagom Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Rieel-ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Solske peslopje).

Gone, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnik načrtih.

Instrovan cenik brezplačno iz franke

✦

Potrjim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je danes ob 11. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni v 46. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal naš preljubljeni

Ferdinand Perhavec

c. k. pisarniški ravnatelj na višem sodišču.

Pozemski ostanki predragega pokojnika se v četrtek 11. t. m. prepeljejo iz hiše žalosti (Via Boschetto št. 48) na pokopališče v Sežani. Ura pogreba se naznani v četrtek zjutraj.

TRST, dne 9. oktobra 1906.

MARIJA roj. GREGORIN, soproga.

Ferdinand, Marija, Stanko, Vladko, Milan in Vidu, otroci.

Amalija Lukovec roj. Perhavec, Emilija Perhavec, sestri.

Ljudevit Perhavec, brat. — Dr. Gustav Gregorin in Jakob Gregorin, svaka.

Roza dr. Gregorinova, svakinja.

(Posebna obvestila se ne razpošiljajo.)

V prodajalnici

Struchel & Jeritsch

TRST — ulica Nuova (ogel S. Katarine.)

SE DOBE V VELIKI IZBERI

fuštanski, flaneli, volnena in svilena roba, nogovice, maje, rokavice, kožuhovina, pregrinjala, spodnja ženska krila, drobni predmeti in razni najmoderneji lišpi.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

HOTEL BALKAN 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Počaj & Kögler HOTEL BALKAN

—, kreditne akcije K 672.50 — 674.50, državne železnice K 683.50—685.50 — Lombardi K 180—182 — Lloydove akcije K 775—780 — Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496—498 — Bodenredit 1880 K 302—310 — Bodenredit 1889 K 302—310 — Turške K 169—170 — do 162. — Srbake — do —

Dunajska borza ob 2. pop. včeraj danes. Državni dolg v papirju 99.85 99.85, srebru 99.95 99.95, Avstrijska renta v zlatu 116.60 116.50, v kronah 4 1/2 99.05 99.—, Avstr. investicijska renta 3 1/2 112.50 112.50, Ogrska renta v zlatu 4 1/2 94.80 94.70, v kronah 4 1/2 84.40 84.40, Akcije nacionalne banke 1767.— 1763.—, Kreditne akcije 674.75 675.50, London, 10 Lstr. 240.15 240.17 1/2, 100 državnih mark 117.47 117.55, 20 mark 23.47 23.47, 20 frankov 19.12 1/2 19.12 1/2, 100 ital. lir 95.50 95.50, Cesarski cekini 11.81 11.81

Fariška in londonska borza. Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 95.87, italijanska renta 102.50, španski exterior 96.—, akcije otomanske banke 668.—. Menjice na London 251.85.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 192.— unificirana turška renta 93.95 avstrijska zlata renta 97.65, ogrska 4 1/2 zlata renta 95.70, Landerbank 483.—, turške srečke 145.25, pariška banka 15.69, italijanske meridionalne akcije 795.— akcije Rio Tinto 18.58 Mlačna. London: (Sklep.) Konsolidirani dolg 86 3/4, srebru 31 1/2, Lombardi 7 1/2, španska renta 95 3/4, italijanska renta 101 3/4, tržni diskont 4 3/4, menjice na Dunaju 24.34. Mirna.

Tržna poročila 9. oktobra. Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.31 do K 14.36, rž za okt K 12.76 do 12.78, oves za okt. od K 13.72 do 13.74, koruza za okt. — do —. Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje nezadostno, tendenca mirna. — Prodaja: 30.000 met. stot., nespremenjeno; ječmen in koruza trdno; oves mirno; rž nelokalo stotnik nižje. Vreme: lepo.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za oktober 18.70, za november 18.40, za dec. 18.45, za jan. 18.55, za februar 18.65, za marec 18.75. Mirno. — Vreme: lepo. Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za oktober 37.—, za december 37 1/2, za marec 37 1/2, za maj 38.—. Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—39 navadna realna 40—41 navadna dobra 42—44.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 45.75, za december 45 1/2. Mirno. New-York. Kava Rio za bodoče dobave: Stalno, nespremenjeno, za 5 stotnik višje. — Prodaja: 1000 vreč. London. Sladkor iz repe surov, 4 9/16 Sh. 18.—, za nov.-februar 18.—, za januar-april 18.40 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.15, za nov. 23.15, za november-februar 23.20, za januar-april 23.20 (trdno). — Moka za tekoči mesec 30.40 za nov. 30.25, za november-februar 30.25, za jan.-april 30.30 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 74 1/2, za nov. 75.—, za november-december 75.—, za jan.-april 74 1/2, (trdno). — Spirit 44 tekoči mesec 44.— za nov. 44.—, za januar-april 44.—, za maj-avgust 48.— (mirno). — Sladkor surov 88° uso nov. 25.—25 1/2, (stalno), bel za tekoči mesec 28 1/2, za nov. 28 1/2, za okt.-januar 28 1/2, za januar-april 29 1/2, (stalno), rafiniran 60.50—61.—. Vreme: oblačno.

Učenca sprejme takoj trgovina jestvin. Teden-ska plača in svoje redilo. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

Išče se služkinja Slovenka. — Ulica Kandler 5, IV. n. 11 1154

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Piporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Spalna meblirana soba za enega ali dva gospoda se odda v najem na Greči. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

20 kron darujem onemu, ki me samo obvesti, na kak skrivnostni način je v ulici San Francesco d' Assisi št. 41 izgubil črn maček, skopljen, z belimi lisami na praih in na nogah. Maček je izgubil v noči 22. septembra t. l. Kdor kaj ve, naj se obrne „Inseratni oddelek Edinosti“ ulica Giorgio Galatti št. 18, mezzanin, na levo. 1500

Novi in stari sodi, vsake velikosti, prodaja Fran Budau — Trst, ulica Paduina št. 21. 1096

Gospodično, lepe zunanosti, išče „Inseratni oddelek Edinosti“ za nabiranje oglasov. Zahteva se, da zna govoriti slovenski, italijanski, in ako možno nemški; da je inteligentna, srčna, zgovorna in odločna, in da se zna predstaviti strankam. — Ako bo imeja dobro voljo in marljivo delala, si lahko zasluži najmanj 70—80 K na mesec. — Oglasiti se je na „Inseratni oddelek Edinosti“ (Ulica Giorgio Galatti št. 18, mezzanin, levo, Narodni dom). 1777

Mladi gospod 22 let, elegantne postave, z 3000 kronami premoženja, v stalni službi z 1500 kron let. dohodkov, se želi zaradi pomanjkanja znanstva seznaniti z mlado lepo gospodično z nekaj premoženja, tudi delavskega stanu. Le resne ponudbe, ako je mogoče s sliko, naj se blagovoljno poslati pod šifro „J. S. 32“ v Agencijo Hirschfeld Tergesteo. 1347

Novi in stari sodi, vsake velikosti, prodaja Fran Budau — Trst, ulica Paduina št. 21. 1096

Gospodično, lepe zunanosti, išče „Inseratni oddelek Edinosti“ za nabiranje oglasov. Zahteva se, da zna govoriti slovenski, italijanski, in ako možno nemški; da je inteligentna, srčna, zgovorna in odločna, in da se zna predstaviti strankam. — Ako bo imeja dobro voljo in marljivo delala, si lahko zasluži najmanj 70—80 K na mesec. — Oglasiti se je na „Inseratni oddelek Edinosti“ (Ulica Giorgio Galatti št. 18, mezzanin, levo, Narodni dom). 1777

Mladi gospod 22 let, elegantne postave, z 3000 kronami premoženja, v stalni službi z 1500 kron let. dohodkov, se želi zaradi pomanjkanja znanstva seznaniti z mlado lepo gospodično z nekaj premoženja, tudi delavskega stanu. Le resne ponudbe, ako je mogoče s sliko, naj se blagovoljno poslati pod šifro „J. S. 32“ v Agencijo Hirschfeld Tergesteo. 1347

Slovinci! Podpirajmo „Dijaško podporno društvo“ v Trstu

Iščeta se dva učenca, ki imata veselje za kleparstvo pri V. Lužnar, Belvedere 24. 1148

Enonadstropna nova hiša je na prodaj, po jako ugodni ceni, v Rojani, blizu 12 murvah. Hiša ima 4 sobe, malo sobo, 2 kuhinji, klet, vrt. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

Mlad učitelj ki se rad seznanil v svrhu znanstva z ravnotako izobrazbeno deklico, ki ima nekaj premoženja. Le resne ponudbe s sliko in pod pravim imenom do 7 t. m. pod naslovom „P. K.“ Poste restante, Ljubljana, glavna pošta. 1128

Uradnik išče čedno snažno sobo eventualno s hrano če mogoče v novi hiši. Ponudbe pod „Uradnik“ upravištvu „Edinosti“.

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kauditor. Zmerne cene. Pošiljate na deželo. 361

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja: popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolice. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich. 451

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh letnih dobah v zalogi Josipa Dolčič, ulica Sorgente 7, telefon 1465. (227)

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakoršne si boji ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Prva slovenska zaloga pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Novi modni salon (Ulica Tintore št. 1) Zaloga klobukov za gospo. Pariški in dunajski uzorci, po najzmernejih cenah. 455

Tridesetletna udova brez otrok in brez poznanstva v Trstu, lepe zunanosti, poveljavna, visoka, inteligentna, učena in poštena, se želi poročiti z udovcem ali mladeničem slovenske narodnosti, ki ima stalno službo. Udova ima 20.000 kron premoženja in ako se omoži ter bo imela sina, dobi od svojega strica 10.000 kron, pod pogojem, da mož pristane na to, da bo dete nosilo stričevo ime. — Pisati je pod „30. L. M.“ poste restante, glavna pošta. V ožir se vzamejo le resne in ne anonimne ponudbe. 1620

Posojila od 500 do 50.000 kron zamore dobiti vsaka oseba pod ugodnimi pogoji, toliko kar se tiče glede povrnitve glavnice, nizke obresti, kolikor glede jamstva, ne da bi bilo treba kaj naprej plačati. Daje se posojila na hipoteke na poslopja in zemljišča v mestu in okolici, zajamčena je največja tajnost. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na **GIOVANNI SPANGHERO** zapriseženi cenilec od 11. predpol. do 1. ure pop. trg S. Giacomo 2, I. n. (Corso) in od 5. do 8. ure popol. v pisarni ulica Carlo Ghega št. 3.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da je njegovo prejšnjo na Korzu št. 2 obstoječo trgovino **z delikatesami in prekomorskim blagom** preložil **v ulico Cavana št. 13** (nasproti škofijski palači) Ker je nova trgovina povečana ter vedno svežim ter najboljšim raznovrstnim blagom opremljena, nadejam se mnogobrojnega obiska udani **Anton Furlan.**

Trst — Austro - Americana — New-York Anonimno parobrodno društvo. Edino domače društvo za promet blaga in potnikov med Trstom in New-Yorkom ter med Trstom in vsemi glavnimi lukami Amerike z najmodernejšimi parniki, ki so večim delom zgradjeni navlašč za prevažanje izseljencev. V Trstu dobivajo potniki pred odhodom parnikov hrano in stanovanje v novozgrajenem hotelu: „PENSION-AUSTRO-AMERICANA“. Iz TRSTA odhajajo parniki vsakih 8 dni. — Brzi in elegantni novi parnik **FRANCESCA** odpotuje v NEW-YORK dne 10. oktobra t. l. Cene jako nizke. Za natančnejša navodila treba se je obrniti na upravo društva: Trst, ul. Molin piccolo 2

DOMENICO RAVALICO ulica Nicolò Macchiavelli št. 32. Telefon 1729 **NOVA ZALOGA VINA** Jstrska vina, furlansko belo in črno vino, dpolo in kraški teran. Vino v steklenicah od enega litra 72 stot., v steklenicah od pol litra 36 stot. skupno z steklenico. — Kraški teran v steklenicah K 1.04, od pol litra 52 stot. skupno z steklenico. Fina vina v buteljkah različnih vrst. Za krčmarje in gostilničarje posebne cene.

Andrej Rudeš, mizar in izdelovalec pohštva (ulica Irene delia croce 4, in ulica Scussa 8) Imn vedno v zalogi zakonske in obojevalne sobe najfinije in trdno delane v lastni delavnici. **Posobna izbira kuhinjske opreme.** Specijaliteta: **OMARE-LEDENICE** Sprejemlje kakoršno-koli naročilo za tu in z zunaj, kakor tudi poprave.

FRANCESCO S. DONATI elektrotehnik TRST, ulica dell' Acquedotto št. 25. Avtorizovana elektrotehnična delavnica s pridruženim mehanično delalnicom. Sprejema vpejavo električne razsvetljave, zvonoval, telefonov, strelodvodov, kakor tudi mehanična dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor poprave dinamičnih motorjev in presovne svetiljke kakoršnekoli vrste sistema. Cene jako zmerne in izvršitev popolna.

Hočete se prepričati? obiščite velika skladišča **Marije vdove Salarini** Ponte della Fabra 2 ul. Posto Nuove 3 (vogni Torrente). „Alla Città di Londra“ Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in raznih paletov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremojljivi plašči (prismo angleški). **Specijaliteta:** blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Podpisani sem v ulici Lazzaretto vecchio št. 15 (na voglu ulice San Giorgio) otvoril **ZALOGO VINA** za domačo rabo, pridelak iz svojih vinogradov v Bala (okraj Bred) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Ze sam kraj Val zagotavlja, da je kakovost najboljša. Da zamore cenjeni odjemalci jamčeti za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodčkih naravnost iz svojih kleti v Bala in da ga tako razpošiljam tudi na stanovanja. Za krčmarje in gostilničarje primerne cene. V nadi, da me počastite z Vašo naročbo beležim se na udaneje **IVAN CVITANIČ.**

Ermano Cattelani Trst, ulica Acquedotto št. 10 Trst. Inštalacija za vodo in plin. Velika zaloga držal za svetiljke, tulipanov, aparatov in vseh drugih predmetov za žarno luč. Zaloga mrežic prve kakovosti. Izvršuje o priliki 24. avgusta povodom premeščanj stanovanja ali trgovine prenos svetiljk. Izposojuje svetiljke po tovarniški ceni. Naročbe se izvršujejo točno.

Velika zaloga koles (bicikljev) Germania in Nazionale koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUBRIG pri kolesih in motocikletih potrebnih pribljin mehauična delavnica kolesarska šola **GIUSEPPE EGGER** TRST — Piazza della Caserma št. 6.

GLAS. V bogatej zalogi pohištva **Em. Ehrenfreund** (prej Jost) ulica Nuova 24 (vrtič) daja nove in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Prva in edina **pisarna v vojaški stvari** koncesionirana od vis. c. k. namestništva ulica Bachi št. 12, II. nadst. (uhod pod prehodiščem). Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novačenja in vojaške službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošelj vojaškega značaja — oproščeno od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrovoljstvo, ženitbo, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe vsprejetja v vojaške šole itd. itd. Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami. Posreduje v najtežavnih slučajih. Reševanje hitro in točno. **URADNE URE:** Ob delavnih od 9.—12. predp. in 4.—7. popol. Ob nedeljah in praznikih od 10.—12. opoludne.